

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

DOM

Afsagt den 24. september 2004 af Østre Landsrets 24. afdeling (landsdommerne M. Lerche, Henrik Bitsch og Annelise Lykke Sørensen (kst.)).

24. afd. nr. B-521-03:

K [REDACTED]

(tidligere "Boet efter J [REDACTED]")

(advokat Bjarke Madsen, besk.)

mod

Patientskadeankenævnet

(Kammeradvokaten v/advokat Mikkel Holm Nielsen)

Denne sag drejer sig om, hvorvidt sagsøgte, Patientskadeankenævnet, har været berettiget til at afvise en klage over, at Patientforsikringen den 19. september 2001 havde truffet afgørelse om, at J [REDACTED] ikke var berettiget til erstatning efter patientforsikringsloven. Patientskadeankenævnet afviste ved sin afgørelse af 20. august 2002 klagen under henvisning til, at der ikke var fornøden fuldmagt fra den klageberettigede, ligesom klagen til Patientskadeankenævnet var indgivet for sent.

Parternes påstande

Sagsøger, K. [REDACTED], har nedlagt endelig påstand om, at Patientskadeankenævnets afgørelse af 20. august 2002 (j.nr. 2001-00797) ophæves, således at sagen hjemvises til realitetsbehandling i Patientskadeankenævnet.

Sagsøgte, Patientskadeankenævnet, har nedlagt endelig påstand om frifindelse.

Sagsfremstilling

Under en indlæggelse på H. [REDACTED] i marts 2000 for følger af en hjerteoperation konstaterede sygehuset, at J. [REDACTED] havde kræft i tyktarmen, hvilket han blev opereret for i april 2000. Sygehuset fandt ved operationen begyndende tegn på kræft i leveren. Grundet øget risiko for komplikationer som følge af den hjertemæssige grundsygdom afviste sygehuset at påbegynde en behandling i form af supplerende kemoterapi. Ved efterfølgende undersøgelser i 2000 konstaterede sygehuset, at kræften i leveren var blevet mere udbredt.

Den 27. september 2000 modtog Patientforsikringen fra J. [REDACTED] en udateret anmeldelse af krav om erstatning for skade, som J. [REDACTED] som patient var blevet påført på H. [REDACTED]. Skaden var angivet som:

"For kanser i leveren, som kunne være undgået, hvis der havde været undersøgelser og forebyggende behandling."

Anmeldelsen er underskrevet af J. [REDACTED], der på anmeldelsesblanketten samtidig gav sin datter, J. [REDACTED], fuldmagt til blandt andet at stå for kontakten til Patientforsikringen. Fuldmagtens indhold fremgår af en fortrykt tekst i anmeldelsesblanketten og har følgende ordlyd:

"Jeg giver hermed nedenstående person fuldmagt til på mine vegne at indgive anmeldelse om erstatning efter lov om patientforsikring samt til at varetage mine interesser i forbindelse med sagens behandling."

Ved brev af 4. oktober 2000 meddelte Patientforsikringen J [redacted] at man havde anmodet H [redacted] om også at indgive en anmeldelse vedrørende den anførte skade. Anmeldelsen fra H [redacted] blev indgivet ved skematisk anmeldelse af 20. oktober 2000. Det fremgår heraf, at sygehuset bestred, at der var indtruffet en skade, samt at der var begået fejl ved behandlingen af J [redacted].

J [redacted] døde den 23. april 2001, og boet efter afdøde blev den 30. maj 2001 udlagt til afdødes hustru, K [redacted]. Patientforsikringen modtog ikke underretning herom.

Patientforsikringen traf afgørelse i sagen den 19. september 2001. Det fremgår af afgørelsen, der blev sendt til J [redacted], at J [redacted] ikke fandtes berettiget til erstatning efter patientforsikringsloven. I afgørelsen er anført, at fristen for påklage til Patientskadeankenævnet var 3 måneder, fra J [redacted] modtog afgørelsen.

Den 22. november 2001 modtog Patientskadeankenævnet brev fra J [redacted], hvorefter følgende fremgår:

"Hermed meddeles at sagen d.d. overgår til Patientforeningen Danmark og vil blive anket.

Med venlig hilsen
J [redacted].

Ved brev af 23. november 2001 meddelte Patientskadeankenævnet J [redacted] følgende:

"Vedr.: Klage af 21. november 2001 over Patientforsikringens afgørelse af 19. september 2001.

Patientskadeankenævnet anerkender herved modtagelsen af Deres brev, hvori De klager over Patientforsikringens afgørelse.

....

Patientskadeankenævnet har i dag bedt Patientforsikringen om en udtalelse over sagen og udlån af sagens akter. Når dette materiale er modtaget, vil De få tilsendt en kopi af udtalelsen med anmodning om eventuelle bemærkninger.

Klagen vil derefter blive behandlet af nævnet.

...."

Der er enighed om, at henvisningerne til "Klage af 21. november 2001" og "modtagelsen af Deres brev" er en henvisning til J [redacted] brev, som Patientskadeankenævnet modtog den 22. november 2001.

Ved skrivelse af 21. december 2001 fremsendte Patientforsikringen sine sagsakter til Patientskadeankenævnet. Patientforsikringen henholdt sig i det hele til begrundelsen i sin afgørelse af 19. september 2001.

Den 21. januar 2002 skrev Patientskadeankenævnet blandt andet således til J [redacted]:

"Til brug for behandlingen af sagen skal Patientskadeankenævnet anmode om at få tilsendt fuldmagt, hvori J [redacted] giver Dem fuldmagt til at føre sagen.

Sagen vil herefter blive færdigbehandlet på førstkommande ledige møde i nævnet."

På ikke nærmere angivet måde og tidspunkt blev Patientskadeankenævnet bekendt med, at J [redacted] var død. Patientskadeankenævnet anmodede herefter ved brev af 12. marts 2002 J [redacted] om hurtigst muligt at fremsende kopi af skifte-
retsattest.

Den 20. marts 2002 telefaxede Patientforeningen Danmark til Patientskadeankenævnet et håndskrevet brev med følgende ordlyd:

"Vedr. J. [REDACTED]

Patientforeningen Danmark anker herved på vegne J. [REDACTED] (for J. [REDACTED], der er afgået ved døden) Patientforsikringens afgørelse af 19/9-01. Fuldmagten fremsendes i original."

Fuldmagten, underskrevet den 15. november 2001 af J. [REDACTED] blev samtidig pr. telefax sendt til Patientskadeankenævnet. Af fuldmagtens fortrykte tekst fremgår blandt andet:

"Undertegnede giver hermed Patientforeningen Danmark fuldmagt til på mine vegne at varetage min klagesag/erstatningssag.

Denne fuldmagt er gældende i pensions-, klage- og erstatningssager. Den giver foreningen fuldmagt til at udfylde skadesanmeldelse til Patientforsikringen m.v., samt at varetage mine interesser over for pensionskontor, ankenavn, Patientklagenævnet, Patientforsikringen, Patientskadeankenævnet og Ombudsmanden.

Samtlige journaler m.v. bedes venligst fremsendt til Patientforeningen Danmark,

NAVN: J. [REDACTED]"

Den 21. marts 2002 bekræftede Patientskadeankenævnet modtagelsen af Patientforeningens telefax af 20. marts 2002 og anmodede om at få tilsendt en kopi af skifteretsattesten.

Ved brev af 25. marts 2002 bekræftede Patientskadeankenævnet modtagelsen af fuldmagten af 15. november 2001 og rykkede samtidig Patientforeningen Danmark for fremsendelse af skifteretsattesten, "da sagen i modsat fald vil blive afvist." Dette brev blev fulgt op den 29. april 2002 af endnu en rykkerskrivelse.

Ved telefax af 28. maj 2002 modtog Patientskadeankenævnet fra Patientforeningen Danmark skifteretsattest af 30. maj 2001 om boudlæg til K[REDACTED]. Samme dag, dvs. den 28. maj, anmodede Patientskadeankenævnet Patientforeningen om at få tilsendt en fuldmagt, hvori K[REDACTED] gav Patientforeningen fuldmagt til at anke samt føre sagen på hendes vegne.

Patientskadeankenævnet rykkede ved brev af 11. juli 2002 Patientforeningen Danmark for fremsendelse af sådan fuldmagt fra K[REDACTED]. Det anførtes i brevet, at sagen ville blive afvist, såfremt fuldmagten ikke var Patientskadeankenævnet i hænde senest 14 dage efter.

Den 20. august 2002 traf Patientskadeankenævnet følgende afgørelse:

"I brev af 21. november 2001 har J[REDACTED] meddelt, at sagen vedrørende Patientforsikringens afgørelse af 19. september 2001 (j.nr. 00-2083) hvor der blev givet J[REDACTED] afslag på erstatning efter patientforsikringslovens § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, nr. 1, ville blive overgivet til Patientforsikringen Danmark og ville blive anket.

I brev af 20. marts 2002 har Patientforsikringen Danmark på vegne af J[REDACTED] anket afgørelsen.

Det var blevet oplyst, at J[REDACTED] var afgået ved døden.

Patientskadeankenævnet har gentagne gange anmodet om fremsendelse af skifteretsattest.

Den 28. maj 2002 modtog Patientskadeankenævnet en skifteretsattest, hvoraf fremgår, at J[REDACTED] afgik ved døden den 23. april 2001, og at boet blev udlagt til K[REDACTED].

Patientskadeankenævnet har herefter flere gange anmodet Dem om fremsendelse af fuldmagt fra K[REDACTED]. Dette er ikke efterkommet.

Der er herefter truffet følgende

AFGØRELSE

Den af Dem på vegne af J [redacted] indgivne klage afvises.

Denne afgørelse kan indbringes for Landsretten inden seks måneder efter, at den er meddelt. Landsretten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen.

Der er ved vurderingen lagt vægt på, at de formelle krav i form af fuldmagt fra den klageberettigede ikke er opfyldt, ligesom meddelelse om anke er fremsendt for sent, jf. patientforsikringslovens § 15, stk. 2.
....."

Afgørelsen blev sendt til Patientforeningen Danmark, der den 9. september 2002 anmodede Patientskadeankenævnet om at genoptage sagen. Dette afviste Patientskadeankenævnet den 15. oktober 2002, idet man blandt andet anførte, at "klagen blev afvist dels på grund af manglende fuldmagt og dels fordi anken var fremsendt for sent."

Alle skrivelser i sagen fra Patientskadeankenævnet - bortset fra afgørelsen af 20. august 2002 - til J [redacted] eller til Patientforeningen Danmark indeholder følgende overskrift: "Vedr.: Klage af 21. november 2001 over Patientforsikringens afgørelse af 19. september 2001." I flere af skrivelserne er i overskriften tilføjet "J [redacted] 190832-0235."

K [redacted] indbragte herefter ved stævning af 20. februar 2003 sagen for landsretten.

Forklaringer

Der er under domsforhandlingen afgivet partsforklaring af K [redacted] og vidneforklaring af J [redacted].

K [redacted] har forklaret blandt andet, at hun vidste, at J [redacted], da han anmeldte erstatningskravet, samtidig hermed gav J [redacted] en fuldmagt til at varetage sine interesser. J [redacted] gav J [redacted] denne fuldmagt,

fordi han på dette tidspunkt "var for nedadgående" og ikke regnede med at overleve. J [REDACTED] har løbende holdt hende orienteret om sagen. Hun er således blevet orienteret om Patientforsikringens afgørelse straks efter, at J [REDACTED] [REDACTED] havde modtaget den. Hun var indforstået med, at J [REDACTED] [REDACTED] klagede over afgørelsen. De havde aftalt med J [REDACTED] [REDACTED], at J [REDACTED] skulle køre sagen videre, selvom J [REDACTED] [REDACTED] ikke overlevede. Der var på intet tidspunkt snak om, at hun skulle give J [REDACTED] eller Patientforeningen Danmark fuldmagt til at føre sagen.

J [REDACTED] har forklaret blandt andet, at J [REDACTED] ikke havde regnet med at overleve, hvorfor han havde givet hende fuldmagt til at køre sagen videre, herunder til at klage over en afgørelse, der måtte gå ham imod. Brevet, som Patientskadeankenævnet modtog den 22. november 2001, var ment som en klage over Patientforsikringens afgørelse. Det var meningen, at nævnet skulle begynde at behandle sagen. Grunden til, at hun ikke reagerede på Patientskadeankenævnets brev af 21. januar 2002, var, at hun mente, at Patientskadeankenævnet sammen med den oprindelige anmeldelse havde fået fornøden fuldmagt fra J [REDACTED] til hende. Vedrørende Patientskadeankenævnets brev af 12. marts 2002 mener hun, at hun har fremsendt den efterspurgte skifteretsattest. Hun kan ikke huske hvornår. Efter hun havde klaget til Patientskadeankenævnet, bad hun Patientforeningen Danmark føre sagen, ligesom hun sendte foreningen fuldmagten dateret 15. november 2001. Hun kan ikke huske, om hun har fået kopi af Patientforeningen Danmarks håndskrevne ankemeddelelse af 20. marts 2002. Hun fik almindeligvis kopier af korrespondancen, når der skete noget. Hun havde ikke noteret sig den "døde periode" i sagen og mener i øvrigt, at det var overflødigt med en anke fra Patientforeningen Danmark. K [REDACTED] havde givet hende fuldmagt til at klage over Patientforsikringens afgørelse, men hun kan ikke huske, om hun fik fuldmagten skriftligt. Hun

kan ikke huske, at hun fra Patientforeningen har fået en kopi af Patientskadeankenævnets brev af 11. juli 2002, hvorefter sagen ville blive afvist, hvis fuldmagt fra K [REDACTED] ikke blev fremsendt inden en fastsat frist.

Procedure

Sagsøger, K [REDACTED], har til støtte for den nedlagte påstand gjort gældende, at J [REDACTED] i anmeldelsesblanketten til Patientforsikringen gav sin datter J [REDACTED] fuldmagt til at varetage sine interesser i forbindelse med sagens behandling. Fuldmagten omfatter indbringelse af Patientforsikringens afgørelse for Patientskadeankenævnet. Fuldmagten ophørte ikke ved J [REDACTED] død den 23. april 2001. Patientforsikringens afgørelse var stilet til J [REDACTED], og hun var som afgørelsens adressat berettiget til at påklage den. Patientskadeankenævnet har i sine breve af 23. november 2001 og 21. januar 2002 til J [REDACTED] ikke rejst spørgsmål om, hvorvidt der var indgivet klage, og om klagen var rettidig.

Patientskadeankenævnet havde fra Patientforeningen Danmark fået fuldmagt fra J [REDACTED] til at varetage klagesagen, ligesom nævnet den 28. maj 2002 modtog den ønskede skifte-retsattest. Ifølge forklaringerne forelå der mundtlig fuldmagt fra K [REDACTED] til at påklage Patientforsikringens afgørelse. Patientskadeankenævnet har således været uberettiget til at afvise klagen den 20. august 2002 under henvisning til, at der ikke forelå fuldmagt fra den klageberettigede, eller at anke var fremsendt for sent. Klagen var indgivet rettidigt ved J [REDACTED] brev, som Patientskadeankenævnet modtog den 22. november 2001. Patientforeningen Danmarks henvendelser har blot været bekræftelser på den allerede indgivne klage. Det må i øvrigt anses i strid med god forvaltnings-

skik, at Patientskadeankenævnet midt i sommerferieperioden gav en frist på kun 14 dage til indsendelse af fuldmagt.

Sagsøgte, Patientskadeankenævnet, har til støtte for den nedlagte påstand gjort gældende, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Patientskadeankenævnets afgørelse af 20. august 2002, hvorved den af Patientforeningen Danmark på vegne af J. [redacted] indgivne klage blev afvist. Ved afgørelsen lagde Patientskadeankenævnet vægt på dels, at de formelle krav i form af gyldig fuldmagt fra den klageberettigede ikke var opfyldt, dels at klagen ikke var indgået rettidigt, jf. patientforsikringslovens § 15, stk. 2. Boet efter J. [redacted] blev i maj 2001 udlagt til K. [redacted]. Det var således K. [redacted], der var klageberettiget. Det bestrides, at Patientskadeankenævnet ved at stile brevene til J. [redacted] har anerkendt hende som klageberettiget. Der har på intet tidspunkt eksisteret en mundtlig fuldmagt fra K. [redacted] til J. [redacted] og hendes anbringende herom beror på efterrationalisering. Dødsfaldet og den omstændighed, at boet blev udlagt til K. [redacted] medførte, at den oprindelige fuldmagt fra J. [redacted] til J. [redacted] ophørte med at eksistere. K. [redacted] burde herefter have sikret, at fuldmagtsforholdene var i orden.

Brevet modtaget af Patientskadeankenævnet den 22. november 2001 fra J. [redacted] var hverken efter sit indhold eller patientforsikringslovens § 15 en klage over Patientforsikringens afgørelse. Egentlig klage blev først indgivet ved Patientforeningen Danmarks brev af 20. marts 2002, hvilket ubestridt er for sent. Der er ikke hjemmel til at dispensere fra 3 måneders fristen i patientforsikringslovens § 15, stk. 2. I Patientforsikringens afgørelse af 19. september 2001 blev der givet ankevejledning og oplysning om klagefristen. I øvrigt har Patientskadeankenævnet gentagne gange rykket for fremsendelse af den nødvendige dokumentation for fuldmagtsforholdet.

Eftersom denne fuldmagt ikke blev fremsendt, må klagen anses for indgivet for sent. Patientskadeankenævnet afviste derfor sagen med rette.

Landsrettens bemærkninger og resultat

Det følger af forarbejderne til patientforsikringslovens § 14, jf. Folketingstidende 1987/88 tillæg A, sp. 3309, at "...En afgørelse kan påklages af den, som afgørelsen vedrører, og i øvrigt af enhver, der har retlig interesse i sagen - f. eks. patienten, vedkommende forsikringsselskab og forsikringstager.". Efter patientforsikringslovens § 1, stk. 1, omfatter lovens dækningsområde også efterladte til erstatningsberettigede patienter. Det er dog ikke gjort gældende, at J. [redacted] som selvstændig klageberettiget har påklaget Patientforsikringens afgørelse.

Fuldmagten til J. [redacted] fra J. [redacted], der fremgår af anmeldelsen til Patientforsikringen fra september 2000, gav J. [redacted] fuldmagt til på vegne J. [redacted] "at indgive anmeldelse om erstatning efter patientforsikringsloven" samt til at varetage J. [redacted] interesser "i forbindelse med sagens behandling". Herved har J. [redacted] haft fornøden fuldmagt til at påklage Patientforsikringens afgørelse til Patientskadeankenævnet. Landsretten finder ikke, at der er grundlag for at anse denne fuldmagt for bortfaldet ved J. [redacted] død. At boet efter J. [redacted] blev udlagt til K. [redacted], kan efter de foreliggende omstændigheder ikke føre til andet resultat.

Det fremgår af Patientskadeankenævnets brev af 21. januar 2002, at sagen ville blive behandlet på førstkommande møde i nævnet. Når dette sammenholdes med de 2 senere breve af henholdsvis 12. og 21. marts 2002 fra Patientskadeankenævnet, hvilke breve henviser til "Klage af 21. november 2001...."

finder landsretten, at J [redacted] med rette kunne gå ud fra, at klage var korrekt indgivet, og at hun uanset ordlyden af sit brev af 21. november 2001 ikke behøvede at foretage sig yderligere.

Da det endvidere må lægges til grund, at anmeldelsen og dermed fuldmagten fra september 2000 var blandt de sagsakter, som Patientskadeankenævnet modtog fra Patientforsikringen, finder landsretten, at Patientskadeankenævnet ikke var berettiget til at afvise sagen som følge af, at sådan fuldmagt ikke blev fremsendt.

Idet det bemærkes, at landsretten ikke herved har taget stilling til, om der har været tale om erstatningsberettigende skade efter patientforsikringsloven, gives der herefter sagsøger, K [redacted], medhold i den nedlagte påstand.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Patientskadeankenævnets afgørelse af 20. august 2001 (j.nr. 2001-00797) ophæves, således at sagen hjemvises til realitetsbehandling i Patientskadeankenævnet.

I sagsomkostninger skal Patientskadeankenævnet betale 10.000 kr. til sagsøger, K [redacted], der har fri proces med retshjælpsdækning i Tryg-Baltica, samt 1.660 kr. til Statskassen.

(Sign.)

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsrets kontor, den 24 SEP. 2004
P.j.v.

S. Krogsgaard